

Vec C-133/24

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

16. február 2024

Vnútroštátny súd:

Tribunal da Concorrência, Regulação e Supervisão

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

18. december 2023

Žalobcovia:

CD Tondela – Futebol, SAD

Clube Desportivo Feirense – Futebol, SAD

Liga Portuguesa de Futebol Profissional (LPFP)

Académico de Viseu Futebol Clube, SAD

Os Belenenses – Sociedade Desportiva de Futebol, SAD

Moreirense Futebol Clube – Futebol, SAD

Marítimo da Madeira, Futebol, SAD

Vitória Sport Clube – Futebol, SAD

Futebol Clube do Porto, Futebol, SAD

Sporting Clube de Portugal – Futebol, SAD

Sport Lisboa e Benfica, Futebol, SAD

Associação Académica de Coimbra – Organismo Autónomo de Futebol, SDUQ, Lda

Žalovaný:

Autoridade da Concorrência

Predmet konania

Konanie vo veci samej sa týka otázky, či dohoda, na základe ktorej sa hlavné športové kluby prvej a druhej portugalskej profesionálnej futbalovej ligy dohodli, že nebudú medzi sebou zamestnávať profesionálnych futbalistov, ktorí jednostranne ukončili svoju pracovnú zmluvu odvolávajú sa na problémy v súvislosti s pandémiou COVID-19 alebo na mimoriadne rozhodnutia, ktoré boli v tomto smere prijaté, okrem iného z dôvodu predĺženia športovej sezóny, môže byť kvalifikovaná ako dohoda obmedzujúca hospodársku súťaž z hľadiska cieľa.

Prejudiciálne otázky

1) „Predstavuje dohoda, ktorú 7. apríla 2020 elektronicky uzavreli prostredníctvom platformy Zoom alebo Microsoft Teams všetky prvoligové profesionálne futbalové kluby a ku ktorej nasledujúci deň rovnakým spôsobom pristúpila väčšina druholigových profesionálnych futbalových klubov členského štátu, v oboch prípadoch so súhlasom zväzu, ktorý je v tomto členskom štáte zodpovedný za zabezpečenie a reguláciu činností profesionálneho futbalu, a v ktorej sa dohodli, že nebudú medzi sebou zamestnávať profesionálnych futbalových hráčov, ktorí jednostranne ukončili svoju pracovnú zmluvu odvolávajú sa na problémy v súvislosti s pandémiou COVID-19 alebo na mimoriadne rozhodnutia, ktoré boli v tejto súvislosti prijaté, okrem iného z dôvodu predĺženia športovej sezóny, za okolností uvedených v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, športové pravidlo v zmysle judikatúry vo veci Meca-Medina (C-519/04 P, Meca-Medina [a Majcen/Komisia, EU:C:2006:492])?

2) Možno na účely judikatúry vyplývajúcej z rozsudkov z 19. februára 2002, Wouters a i. (C-309/99, EU:C:2002:98, bod 97) a z 18. júla 2006, Meca-Medina a Majcen/Komisia (C-519/04 P, EU:C:2006:492, bod 42) pravidlo, ktoré je výsledkom dohody, ktorú 7. apríla 2020 elektronicky uzavreli prostredníctvom platformy Zoom alebo Microsoft Teams všetky prvoligové profesionálne futbalové kluby a ku ktorej nasledujúci deň rovnakým spôsobom pristúpila väčšina druholigových profesionálnych futbalových klubov členského štátu, v oboch prípadoch so súhlasom zväzu, ktorý je v tomto členskom štáte zodpovedný za zabezpečenie a reguláciu činností profesionálneho futbalu, a v ktorej sa dohodli, že nebudú medzi sebou zamestnávať profesionálnych futbalových hráčov, ktorí jednostranne ukončili svoju pracovnú zmluvu odvolávajú sa na problémy v súvislosti s pandémiou COVID-19 alebo na mimoriadne rozhodnutia, ktoré boli v tejto súvislosti prijaté, okrem iného z dôvodu predĺženia športovej sezóny, za okolností uvedených v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho

konania, považovať ciele a okolnosti za primerané a vhodné, a teda s ohľadom na článok 165 ZFEÚ za zlučiteľné s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ?

3) Bráni článok 101 ods. 1 ZFEÚ výkladu, podľa ktorého dohodu s charakteristikami, cieľmi a okolnosťami opísanými v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorú elektronicky uzavreli 7. apríla 2020 prostredníctvom platforiem Zoom alebo Microsoft Teams všetky prvotligové profesionálne futbalové kluby a ku ktorej nasledujúci deň rovnakým spôsobom pristúpila väčšina druholigových profesionálnych futbalových klubov členského štátu, v oboch prípadoch so súhlasom zväzu, ktorý je v tomto členskom štáte zodpovedný za zabezpečenie a reguláciu činností profesionálneho futbalu, a v ktorej sa dohodli, že nebudú medzi sebou zamestnávať profesionálnych futbalových hráčov, ktorí jednostranne ukončili svoju pracovnú zmluvu odvolávajú sa na problémy v súvislosti s pandémiou COVID-19 alebo na mimoriadne rozhodnutia, ktoré boli v tejto súvislosti prijaté, okrem iného z dôvodu predĺženia športovej sezóny, možno kvalifikovať ako obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa, keďže dostatočne narúša hospodársku súťaž?“

Uvádzané ustanovenia práva Únie a judikatúra Súdneho dvora

- ZFEÚ, článok 101 ods. 1 a článok 165
- Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 (Ú. v. EÚ L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), článok 3
- Návrhy generálneho advokáta A. Rantosa vo veci European Superleague Company (C-333/21, EU:C:2023:153, bod 62).
- Rozsudok z 25. marca 2021, Sun Pharmaceutical Industries a Ranbaxy (Spojené kráľovstvo)/Komisia (C-586/16 P, neuvverejnený, EU:C:2021:241, bod 86),
- Rozsudok z 25. apríla 2013, Asociația Accept (C-81/12, EU:C:2013:275, bod 45),
- Rozsudok zo 16. marca 2010, Olympique Lyonnais (C-25/08, EU:C:2010:143, bod 40),
- Rozsudok z 18. júla 2006, Meca-Medina a Majcen/Komisia (C-519/04 P, EU:C:2006:492),
- Rozsudok z 19. februára 2002, Wouters a i. (C-309/99, EU:C:2002:98, bod 97),
- Rozsudok z 15. decembra 1995, Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463, body 106 a 110),

- Rozsudok z 12. decembra 1974, Walrave a Koch (C-36/74, EU:C:1974:140 bod 8),
- Rozsudok Všeobecného súdu zo 16. decembra 2020, International Skating Union/Komisija (T-93/18, EU:T:2020:610, bod 109).

Uvádzané vnútroštátne predpisy

A. Pravidlá týkajúce sa praktík obmedzujúcich hospodársku súťaž

- 1 Lei n.º 19/2012, de 8 de maio, que aprova o novo regime jurídico da concorrência (zákon č. 19/2012 z 8. mája, ktorým sa schvaľuje nový právny režim hospodárskej súťaže) (DR č. 89/2012, séria I, z 8. mája 2012), článok 9 ods. 1 písm. c).

B. Pravidlá vzťahujúce sa na registráciu a využívanie profesionálnych futbalových hráčov a na pracovnoprávne vzťahy medzi klubmi a hráčmi

- 2 Lei n.º 54/2017, de 14 de julho, que estabelece o regime jurídico do contrato de trabalho do praticante desportivo, do contrato de formação desportiva e do contrato de representação ou intermediação (zákon č. 54/2017 zo 14. júla 2017, ktorým sa stanovuje právny rámec pre pracovné zmluvy športovcov, zmluvy o športovej príprave a zmluvy o zastupovaní alebo sprostredkovaní) (DR č. 135/2017, séria I, zo 14. júla 2017, ďalej len „zákon č. 54/2017“), článok 3 ods. 1 a 2, článok 9, článok 23 a článok 26 ods. 1 a 2
- 3 Regulamento das Competições organizadas pela Liga Portugal adotado ao abrigo do n.º 1 do artigo 29.º do Regime Jurídico das Federações Desportivas, aprovado pelo Decreto-Lei n.º 248-B/2008 (Nariadenie o súťažiach organizovaných portugalskou ligou prijaté podľa článku 29 ods. 1 právneho režimu športových federácií schváleného zákonným dekrétom č. 248-B/2008), článok 74, článok 76 ods. 5 a článok 79 ods. 6 a príloha II ods. 2, 3 a 8
- 4 Contrato Coletivo de Trabalho celebrado entre a Liga Portuguesa de Futebol Profissional e o Sindicato de Jogadores Profissionais de Futebol (Kolektívna pracovná zmluva (ďalej len „CCT“) uzavretá medzi Portugalskou profesionálnou futbalovou ligou (ďalej len „LPFP“) a Úniou profesionálnych futbalistov (ďalej len „SJPF“), články 4, 7, 7a, 10, 31, 39, 46 ods. 1 a 46 ods. 1 a 3.

C. Mimoriadne opatrenia prijaté v dôsledku pandémie

- 5 Decreto-Lei n.º 10-G/2020, de 26 de março (zákonný dekrét č. 10-G/2020 z 26. marca 2020) (DR č. 61/2020, 1. dodatok, séria I, z 26. marca 2020), ktorým sa zaviedlo výnimočné a dočasné opatrenie na ochranu zamestnanosti v súvislosti s pandemiou COVID-19, článok 6

- 6 Decreto-Lei n.º 18-A/2020, de 23 de abril (zákonný dekrét č. 18-A/2020 z 23. apríla 2020) (DR č. 80/2020, 1. dodatok, séria I, 23. apríla 2020), ktorým sa ustanovili mimoriadne a dočasné opatrenia v oblasti športu v súvislosti s pandemiou COVID-19.
- 7 Resolução do Conselho de Ministros n.º 33-C/2020, de 30 de abril (uznesenie Rady ministrov č. 33-C/2020 z 30. apríla 2020) (DR č. 85/2020, 3. dodatok, séria I, z 30. apríla 2020), ktorým sa stanovila stratégia na zrušenie obmedzujúcich opatrení v rámci boja proti pandémie COVID-19.

Krátky opis skutkového stavu a konania vo veci samej

1. Kontext

- 8 Liga Portuguesa de Futebol Profissional (profesionálna portugalská futbalová liga, ďalej len „LPFP“) je neziskové súkromnoprávne združenie, ktorého cieľom je zabezpečovať a regulovať činnosti profesionálneho futbalu v Portugalsku a ktorého členmi sú spravidla kluby alebo športové organizácie. LPFP organizuje tri profesionálne futbalové súťaže mužov: Primeira Liga (prvá liga), Segunda Liga (druhá liga) a Taça da Liga (pohár).
- 9 V sezóne 2019/2020 sa na prvej lige zúčastnilo osemnásť tímov a na druhej lige trinásť tímov.
- 10 Dňa 30. januára 2020 počas tejto sezóny WHO označila vypuknutie epidémie koronavírusu za núdzový stav verejného zdravia medzinárodného významu a 11. marca 2020 vyhlásila COVID-19 za pandémiu.
- 11 Dňa 12. marca 2020 portugalská vláda oznámila niekoľko opatrení zameraných na obmedzenie rizika šírenia vírusu. Z dôvodu zhoršenia epidemickej situácie bol vyhlásený výnimočný stav, ktorý bol postupne predlžovaný až do 2. mája 2020.
- 12 Pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže počas zdravotnej krízy, Európska sieť pre hospodársku súťaž vydala spoločné vyhlásenie, v ktorom uznala možnú potrebu spolupráce medzi podnikmi.
- 13 Dňa 12. marca 2020 LPFP rozhodla a oznámila pozastavenie národných majstrovstiev prvej a druhej ligy na dobu neurčitú, pričom zostávalo odohrať ešte desať kôl zápasov.
- 14 Na európskej úrovni Medzinárodná futbalová federácia (FIFA) zriadila pracovnú skupinu, ktorá sa zaoberala regulačnými otázkami vyvolanými pandemiou a jej vplyvom na *predpisy o štatúte a prestupoch hráčov*¹. Výsledkom bol dokument

¹ Tieto predpisy obsahujú všeobecné a kogentné pravidlá o štatúte hráčov, o ich oprávnení zúčastňovať sa na organizovaných futbalových zápasoch a o ich prestupoch medzi klubmi, ktoré patria do rozličných organizácií.

„Covid-19 Football Regulatory Issues“, ktorý nadobudol účinnosť 7. apríla 2020 a v ktorom FIFA vyjadrila svoje hlavné obavy v tomto kontexte².

- 15 V máji 2020 FIFA oznámila nové termíny prestupových období na sezónu 2020/2021. V prípade Portugalska prvé prestupové obdobie trvalo od 3. augusta do 6. októbra 2020 a druhé obdobie sa začalo 4. januára a skončilo 1. februára 2021.
- 16 Dňa 21. marca 2020 LPFP a SJPF zriadili monitorovací výbor COVID-19 a začali rokovania s cieľom zabezpečiť udržateľnosť športovej činnosti zo športového aj finančného hľadiska.
- 17 V komuniké LPFP zo 7. apríla 2020 bol oznámený stav rokovaní medzi LPFP a SJPF, a konštatovalo sa v ňom najmä, že výpadok príjmov sa v porovnaní s príjmami v sezóne 2018/19 sa odhaduje na 60 % a že LPFP predložila návrhy, ktoré sa majú okamžite premietnuť do CCT. Z týchto návrhov SJPF akceptovala najmä a) predĺženie pracovných zmlúv do konca sezóny, pričom táto mala trvať až do posledného oficiálneho zápasu sezóny 2019/2020; b) predĺženie zmlúv o host'ovanie hráčov do konca sezóny, pričom táto mala trvať až do posledného oficiálneho zápasu sezóny 2019/2020; a c) konštatovanie, že žiadne z týchto opatrení nepredstavuje legitímny dôvod na ukončenie pracovnej zmluvy hráča. SJPF vyjadrila nesúhlas v súvislosti s finančnými otázkami, najmä pokiaľ ide o dohody o znížení plátov hráčov.
- 18 Keďže v tomto smere nedošlo k dohode s SJPF, kluby mohli využiť osobitné opatrenia navrhované vládou, najmä *dočasné prepúšťanie* alebo podobné opatrenia, pričom mohli slobodne rokovať so svojimi hráčmi.
- 19 LPFP a športové organizácie boli 7. apríla 2020 oboznámené s riešeniami navrhovanými na medzinárodnej úrovni, ktoré sa týkali predĺženia trvania platnosti hráčskych zmlúv na sezónu 2019/2020 a dátumov registračných období.
- 20 Na vnútroštátnej úrovni však nebolo isté, či bude športová sezóna pokračovať, a ak áno, či bude predĺžená na obdobie po 30. júni 2020, ani aké konkrétne dôsledky by malo toto prípadné predĺženie športovej sezóny na existujúce pracovné zmluvy, najmä na tie, ktorých platnosť sa skončila 30. júna 2020, ani čo by sa stalo s dátumami registračných období hráčov na sezónu 2020/2021.
- 21 Vzhľadom na nemožnosť dosiahnuť konsenzus medzi LPFP a SJPF o finančných otázkach v rámci pracovných zmlúv hráčov športové organizácie od 7. apríla 2020 iniciovali alebo zintenzívnili priamy kontakt s hráčmi s cieľom vyriešiť tieto otázky. Väčšina športových organizácií a ich hráči uzavreli dohody o znížení plátov, v ktorých sa predpokladá vrátenie príslušného zníženia po splnení určitých podmienok, najmä po obnovení súťaží.

² Vnútroštátny súd sa konkrétne odvoláva na informácie vyjadrené na stranách 3 až 7 a na strane 9 predpisov.

- 22 V uznesení Rady ministrov č. 33-C/2020 sa zasa stanovilo, že od 30. a 31. mája 2020 sa súťaže prvá liga a Portugalský pohár obnovia bez divákov na štadiónoch.
- 23 Dňa 4. mája 2020 LPFP, SJPF a Associação Nacional de Treinadores de Futebol (Národná asociácia futbalových trénerov Portugalska) uzavreli dohodu o trvaní zmlúv a príslušných zmluvných vzťahoch v oblasti športu.
- 24 V tejto dohode sa uvádza: (i) za koniec športovej sezóny 2019/2020 sa považoval deň nasledujúci po dni, v ktorom sa odohral posledný oficiálny zápas súťaží tejto sezóny; (ii) pracovné zmluvy športovcov alebo zmluvy o športovej príprave uzatvorené medzi klubmi zúčastňujúcimi sa prvej ligy a trénermi a hráčmi, ktorých platnosť končila počas aktuálnej športovej sezóny, sa považovali za automaticky predĺžené do konca tejto sezóny a iii) to isté sa vzťahovalo na časovo obmedzené zmluvy o dočasnom hostovaní hráčov a súvisiace zmluvné vzťahy v oblasti športu. Znenie tejto dohody bolo vložené do prechodného ustanovenia CST, a síce do článku 7.A, nazvaného („Účinky zmien v kalendári súťaží v dôsledku COVID-19 na pracovný pomer hráčov“).
- 25 Dňa 18. júna 2020 [Federação Portuguesa de Futebol] (Portugalská futbalová federácia, „FPF“) zmenila oficiálne oznámenie č. 1 pre sezónu 2019/2020, a stanovila, že športová sezóna 2019/2020 sa začne 1. júla 2019 a skončí 2. augusta 2020.
- 26 Návrh FIFA na uvoľnenie termínov registrácie hráčov (ktoré začali platiť až 25. júna 2020) s cieľom poskytnúť hráčom v kontexte pandémie ďalšie pracovné možnosti v kontexte pandémie nebol zo strany LPFP zahrnutý do vnútroštátnych predpisov.

2. Vplyv pandémie na profesionálny futbal

- 27 Dňa 7. apríla 2020 športové organizácie odhadli priame predbežné straty príjmov vo výške 310 miliónov EUR, čo predstavovalo pokles príjmov o 60 % v porovnaní s prevádzkovými príjmami v sezóne 2018/2019.
- 28 Na trhu prestupov v piatich najvýznamnejších európskych ligách (anglickej, španielskej, francúzskej, talianskej a nemeckej) bolo v pandemickom roku 2020 zaznamenané zníženie hodnoty hráčskych kádrov o 28 %. V čase týchto udalostí národné a medzinárodné športové organizácie prejavovali malú ochotu prijímať do pomeru nových hráčov, čo malo za následok pokles v počte uzavretých zmlúv.
- 29 LPFP predpokladala dva scenáre dôsledkov pandémie: Prvý scenár, podľa ktorého zvyšných desať hracích dní by nebolo možné odohrať, a druhý scenár, podľa ktorého zvyšných desať hracích dní by bolo odohraných za zatvorenými dverami.
- 30 LPFP predpokladala, že súhrnné príjmy športových organizácií v sezóne 2019/2020 by sa mohli znížiť v porovnaní so sezónou 2018/2019 o 37 % (prvý scenár), resp. o 15 % (druhý scenár). Počítala s nenávratnými stratami príjmov z televíznych práv a so značnými stratami príjmov sponzorov, príjmov z predajov

vstupeniek, z *Merchandisingu* a zo športových stávok. Pokiaľ ide o príjmy spojené s prestupmi hráčov, v prvom scenári bolo možné očakávať zníženie o 65 % a v druhom scenári zníženie o 28 %.

- 31 V mesiacoch apríl, máj a jún 2020 pristúpil bližšie nešpecifikovaný počet športových organizácií k zníženiu platov o približne 40 až 50 % a pristúpil k *dočasnému prepúšťaniu*.
- 32 Ak hráč jednostranne vypovedal svoju pracovnú zmluvu s odvolaním sa na problémy vyplývajúce z pandémie COVID-19, videlo to okamžite k ťažkostiam s hľadaním rovnocennej náhrady a vo vzťahu k finančným možnostiam získať takúto náhradu, ďalej to malo výrazný finančný vplyv na zloženie mužstva a viedlo k strate finančných príjmov, ktoré by bolo možné dosiahnuť z prípadného prestupu odchádzajúceho hráča.

3. *Dohoda zo 7. apríla 2020*

- 33 Dňa 7. apríla 2020 sa uskutočnilo vopred dohodnuté online stretnutie športových organizácií Primera Liga a LPFP s cieľom prediskutovať dopady pandémie na profesionálny futbal. Športové organizácie boli zastúpené na najvyššej úrovni; zoznam účastníkov stretnutia vypracovala a uchováva LPFP.
- 34 Účastníci rokovali o dôsledkoch pandémie v kontexte pozastavenia súťaží na pracovné zmluvy hráčov, ktoré mali vypršať alebo začať plynúť v termínoch pôvodne stanovených na koniec hráčskej sezóny 2019/20, resp. na začiatok hráčskej sezóny 2020/21.
- 35 K 7. aprílu 2020 bolo v platnosti 514 pracovných zmlúv s predpokladaným dátumom ukončenia k 30. júnu 2020, z celkového počtu 1 453 registrovaných pracovných zmlúv.
- 36 Všetci prítomní sa dohodli na tom, že žiaden športový klub zúčastňujúci sa na prvej lige v sezóne 2019/2020 nezamestná hráča, ktorý jednostranne ukončil pracovnú zmluvu s odvolaním sa na problémy vyplývajúce z pandémie COVID-19 alebo na mimoriadne rozhodnutia prijaté v tejto súvislosti, najmä predĺženie športovej sezóny.
- 37 Dňa 8. apríla 2020 sa uskutočnilo nové stretnutie s predsedom LPFP, na ktorom niektoré športové kluby druhej ligy v sezóne 2019/2020, zastúpené na najvyššej úrovni, vyjadrili rovnaké obavy ako v predchádzajúci deň kluby prvej ligy a súhlasili so závermi stretnutia zo 7. apríla 2020.
- 38 Uvedená dohoda mala za cieľ:
 - a) zabezpečiť, aby hráči, ktorých pracovné zmluvy alebo zmluvy o hosťovaní skončia počas prebiehajúcej sezóny, zostali viazaní svojimi zmluvami až do konca predĺženej sezóny, pričom existuje možnosť predĺženia sezóny;

- b) zabezpečiť potrebu uzavretia dohody s hráčmi o znížení alebo odklade vyplácania odmien a podnietenia hráčov k tomu, aby súhlasili s takýmito dohodami, aby sa predišlo tomu, že športové kluby, ktoré boli alebo sa stali finančne menej schopné vyplácať svojim hráčom odmeny, nebudú schopné ich vyplácať, v dôsledku čoho hráči odmietnu účasť na zápasoch v prípade obnovenia súťaže alebo ukončenia zmluvy zo závažného dôvodu kvôli nevyplateniu odmien, alebo že by športové kluby vo všeobecnosti museli jednostranne uplatňovať mimoriadne opatrenia, ako je *dočasné prepúšťanie*, najmä vo forme pozastavenia pracovných zmlúv, čím by všetky tieto hypotetické scenáre znížili kvalitu súťaže a v konečnom dôsledku by spôsobili ekonomické škody celému odvetviu;
- c) zabrániť hráčom, aby sa odvolávali na závažný dôvod na ukončenie zmluvy a tvrdili, že kvôli Covidu-19 nie sú splnené príslušné pracovné podmienky a prinútiť ich, aby zostali viazaní svojimi zmluvami.
- 39 LPFP mala záujem na dohode nielen preto, že je organizáciou, ktorá riadi futbalové súťaže v Portugalsku, a tým zodpovedá za zabezpečenie dodržiavania zásad stability a integrity súťaží a zdravej ekonomickej a finančnej udržateľnosti a životaschopnosti pridružených športových klubov, ale aj preto, že jej príjmy pochádzajú z platieb od športových klubov a sponzorov.
- 40 Hoci si účastníci dohody boli vedomí jej protisúťažnej povahy, cieľom dohody bolo zachovať stabilitu hráčskych kádrov, integritu a kvalitu súťaží a solventnosť odvetvia, a to nielen v krátkodobom, ale aj v strednodobom a dlhodobom horizonte, a zabezpečiť normálny chod športových súťaží medzi klubmi.
- 41 Dohody medzi športovými klubmi prvej a druhej ligy za účasti LPFP neboli predmetom kolektívneho vyjednávania medzi športovými klubmi a SJFP, najmä v kontexte zmien, ktoré mali byť zahrnuté do CCT v dôsledku pandémie COVID-19.
- 42 Dohoda sa začala vykonávať 7. apríla 2020. Vzhľadom na predbežné opatrenia nariadené Úradom pre hospodársku súťaž, ktorý nariadil najmä pozastavenie predmetnej praktiky na obdobie 90 dní, bola dohoda definitívne ukončená 2. júna 2020.
- a) ***Dotknutí hráči a postavenie žalobcov na relevantnom trhu***
- 43 Dohoda sa týkala mužských profesionálnych futbalistov, ktorí mali v Portugalsku platnú pracovnú zmluvu športovcov uzatvorenú s futbalovým klubom prvej alebo druhej ligy, ktorí mohli jednostranne ukončiť zmluvu odvolávajúc sa na problémy v súvislosti s pandemiou COVID-19 a ktorí v dôsledku toho mohli zostať bez platnej zmluvy v období od 7. apríla do 2. júna 2020.
- 44 Futbalovými klubmi, ktoré sa zúčastnili na stretnutiach 7. a 8. apríla 2020, sú všetky kluby prvej ligy a takmer všetky kluby druhej ligy v sezóne 2019/2020.

- 45 Kontrahovanie hráčov s platnými zmluvami využívajú najmä popredné kluby prvej ligy. Zaväzovanie hráčov bez platnej zmluvy je atraktívnejšie pre menšie kluby, keďže nemusia platiť kompenzácie predchádzajúcemu klubu.
- 46 Približne 90 % prestupov hráčov v prvej a druhej lige sa uskutočňuje v letnom prestupovom období. Tak tomu bolo aj v rokoch 2019 a 2020, hoci v poslednom roku z dôvodu predĺženia športovej sezóny kvôli pandémie letné okno zahŕňalo aj minimálne mesiac október.

b) Škody spôsobené profesionálnym futbalistom dohodou

- 47 Na základe predmetnej dohody si hráč, ktorý vypovedal zmluvu v období od 7. apríla do 2. júna 2020, mohol nájsť ako zamestnávateľa len klub mimo portugalského územia alebo klub, ktorý sa zúčastňuje nižšej súťaže, než sú dve hlavné profesionálne futbalové ligy v Portugalsku.
- 48 Predmetná dohoda mala za následok okamžité zníženie počtu dostupných možností pre dotknutých hráčov, pričom potenciálne zvýšila neistotu, pokiaľ ide o možnosť nájsť zamestnávateľský klub zodpovedajúci očakávaniam hráča, v prípade, že sa tieto očakávania týkali domáceho trhu v prvej a druhej lige.
- 49 Takáto dohoda bola tiež spôsobilá: (i) zvýšiť náklady spojené s hľadaním klubu; ii) zhoršiť podmienky vyplácania odmeny ponúkanej klubom, s ktorým hráč uzavrie zmluvu, a to z dôvodu zníženia okruhu klubov, ktoré by o neho mali záujem; iii) znížiť očakávania hráča, pokiaľ ide o podmienky postupu alebo zviditeľnenia; (iv) v prípade, že hráč zamýšľal zostať na území Portugalska, vyvíjať tlak na hráča, keďže by mohla viesť k vynútenému presunu do inej krajiny; a v) zvýšiť vyjednávaciu silu národných futbalových klubov, najmä tým, že prinúti hráča prijať horšie podmienky odmeňovania a iné podmienky, než by prijal v prípade neexistencie dohody.
- 50 Okrem toho sa dohoda mohla spôsobiť vycestovania hráčov do zahraničia, hoci žiaden z dotknutých hráčov nebol zamestnaný v zahraničnom klube.

c) Výhody dohody

- 51 Predmetná dohoda vo väčšine prípadov umožnila zachovať hráčsky káder a obnoviť súťaže, čím konečný výsledok a kvalita športových súťaží neboli ohrozené.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania

- 52 Žalobcovia tvrdia, že na prejednávanej vec sa nevzťahuje článok 9 zákona č. 19/2012 z 8. mája, ktorým sa schvaľuje nový právny režim hospodárskej súťaže, ani článok 101 ZFEÚ, a domnievajú sa, že úrad pre hospodársku súťaž pochybil, keď jednak dohodu uzavretú 7. a 8. apríla 2020 považoval za „dohodu“

v zmysle práva hospodárskej súťaže, a jednak keď situáciu kvalifikoval ako obmedzenie z hľadiska cieľa bez toho, aby preukázal dostatočnú mieru škodlivosti dotknutého správania, a to najmä vzhľadom na absenciu dostatočne preukázaných skúseností, na základe ktorých by bolo možné vyvodiť tento záver.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 53 Súdny dvor sa pýta, či je vyššie opísaná dohoda v rozpore s článkom 101 ZFEÚ so zreteľom na článok 165 ZFEÚ, a tiež by sa chcel dozvedieť, či ju možno kvalifikovať ako obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa.
- 54 Keďže článok 101 ZFEÚ sa vzťahuje na praktiky, ktoré „môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi“, a keďže kritérium ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi bolo považované za splnené, vnútroštátny súd musí popri vnútroštátnom práve uplatniť aj európske právo hospodárskej súťaže z dôvodu priameho účinku článku 101 ZFEÚ a článku 3 nariadenia (ES) č. 1/2003.
- 55 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa na šport ako hospodársku činnosť vzťahuje napriek jeho špecifickej povahe hospodárske právo EÚ, pričom skúmanie nemôže byť len čisto abstraktné, ale musí zohľadňovať právny a skutkový kontext dotknutého správania.
- 56 Z bodu 40 rozsudku Súdneho dvora zo 16. marca 2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, možno navyše vyvodiť, že špecifickosť športu a sociálne a výchovné funkcie, ktoré sú jeho základom, ako sú uvedené v článku 165 ZFEÚ, sú relevantné na účely prípadného objektívneho odôvodnenia obmedzení hospodárskej súťaže.
- 57 Dohoda medzi žalobcami sa týkala všetkých športových klubov prvej ligy a väčšiny športových klubov druhej ligy, takže v zmysle rozsudku Vereeniging van Cementhandelaren/Komisia relevantný trh zahŕňa celé územie členského štátu, v dôsledku čoho je článok 101 ZFEÚ v zásade uplatniteľný. Okrem toho treba poznamenať, že trh s náborom profesionálnych mužských futbalových hráčov má silný medzinárodný charakter.
- 58 Dohody medzi zamestnávateľmi o nezamestnávaní pracovníkov iných zamestnávateľov, tzv. „dohody o nepreberaní zamestnancov (no-poaching dohody)“, sú horizontálne dohody medzi podnikmi, ktorými sa tieto podniky vzájomne zaväzujú, že nebudú robiť spontánne ponuky a nebudú zamestnávať pracovníkov iných podnikov.
- 59 Takéto dohody sa môžu vyskytnúť v akomkoľvek odvetví hospodárskej činnosti a v zásade sa na ne vzťahuje právo hospodárskej súťaže, keďže obmedzujú individuálnu slobodu podnikov pri stanovovaní svojich strategických obchodných podmienok vrátane náboru zamestnancov.

- 60 *No-poaching* dohody majú v zásade dôsledky na trh práce, keďže znamenajú zníženie vyjednávacjej sily pracovníkov, pretože oslabujú alebo rušia vonkajšie faktory, ktoré by mohli zasahovať do pracovného vzťahu.
- 61 To môže viesť k zníženiu miezd, k strate mobility pracovných síl, k obmedzeniu možnosti získať priaznivejšie podmienky pre pracovníka a vo všeobecnosti môže viesť k skresleniu, obmedzeniu alebo narušeniu slobodnej hospodárskej súťaže na trhu práce.
- 62 Vnútroštátny súd uvádza, že si nie je vedomý, že by Európska komisia prijala rozhodnutia týkajúce sa *no-poaching* dohôd na účely uplatnenia článku 101 ZFEÚ.
- 63 Hoci Komisia vydala oznámenie „Usmernenia o uplatňovaní článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na dohody o horizontálnej spolupráci“, a v bode 316 týchto usmernení spomína otázku kartelov kupujúcich z hľadiska obmedzenia hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa, avšak nevenuje sa praktikám *no-poaching* dohôd.
- 64 Z uvedeného vyplýva, že neexistujú žiadne ustálené skúsenosti s *no-poaching* dohodami, čo však nevylučuje, aby sa tento typ dohody kvalifikoval ako obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa.
- 65 Prejednávaná vec má však niektoré špecifiká, ktoré ju odlišujú od klasickej situácie, v ktorej sa dva konkurujúce si podniky v úplne bežnom čase medzi sebou dohodnú, že nebudú navzájom zamestnávať pracovníkov druhého podniku.

Predmet rozhodnutia

- 66 Úrad pre hospodársku súťaž nemal pochybnosti o tom, že ide o protiprávne konanie z hľadiska cieľa.
- 67 Rozdiel medzi protiprávnym konaním/obmedzením z hľadiska cieľa a z hľadiska dôsledku spočíva v zásade v samotnej povahe a účele správania, pričom ak sa preukáže protisúťažný účel, nie je potrebné overovať jeho účinky na hospodársku súťaž.
- 68 Podľa vnútroštátneho súdu, ak by sa vykonala povrchná analýza predmetnej dohody, bolo by možné ľahko dospieť k záveru, že ide o obmedzenie z hľadiska cieľa, keďže *no-poaching* dohoda v zásade obmedzuje hospodársku súťaž podobným spôsobom ako dohody o stanovení cien výrobkov alebo dohody o rozdelení zákazníkov.
- 69 Právny pojem obmedzenie hospodárskej súťaže „z hľadiska cieľa alebo z hľadiska dôsledku“ sa však musí vykladať reštriktívne a môže sa uplatniť len na praktiky, pri ktorých sa po podrobnom individuálnom preskúmaní preukáže, že predstavujú dostatočný stupeň narušenia hospodárskej súťaže.

- 70 Pri tejto analýze je potrebné zvážiť obsah dohody, ciele, ktoré sa ňou sledujú, ako aj hospodársky a právny kontext, do ktorého je zasadená, s prihliadnutím na povahu dotknutého tovaru/služby ako aj na skutočné podmienky fungovania a štruktúru dotknutého trhu (trhov). Na druhej strane možno zohľadniť aj úmysel strán, aj keď to nie je nevyhnutný prvok na určenie protisúťažného účelu dohody.
- 71 Vnútroštátny súd považoval za preukázané, že touto dohodou chceli kluby a LPFP i) chrániť zmluvy, ktorých platnosť vyprší na konci aktuálnej sezóny 2019/2020, t. j. 30. júna 2020; ii) zabrániť hráčom, aby vypovedali zmluvy s odvolaním sa na závažný dôvod tvrdiac, že z dôvodu COVID-19 nie sú zabezpečené zodpovedajúce pracovné podmienky, a iii) zabezpečiť, aby boli s hráčmi uzavreté dohody o znížení alebo odklade vyplácania odmien.
- i) Zmluvy, ktorých platnosť vyprší na konci aktuálnej sezóny 2019/2020, t. j. 30. júna 2020*
- 72 Pracovné zmluvy a zmluvy o prestupe vo futbale sú často naviazané na registračné obdobia a zo športového hľadiska sa otvorenie prvého registračného obdobia zvyčajne zhoduje s prvým dňom novej sezóny. Väčšina líg, ktoré boli COVIDOM-19 najviac postihnuté, sa rozhodla začať sezónu 1. júla s jej ukončením 30. júna, čo bol aj prípad Portugalska.
- 73 Keďže platnosť pracovnej zmluvy hráča nemôže trvať kratšie ako jednu športovú sezónu a dlhšie ako päť sezón, takéto zmluvy zvyčajne končia na konci športovej sezóny.
- 74 Zákonným dekrétom č. 18-A/2020 z 23. apríla 2020 bolo vydané zákonné poverenie na zmenu predpisov športových klubov s cieľom zohľadniť kontext pandémie. Až od tohto dátumu bolo možné zmeniť termíny aktuálnych športových sezón, pričom od 30./31. mája 2020 bolo možné obnoviť konanie súťaží, a 4. mája 2020 bola podpísaná dohoda o trvaní zmlúv a príslušných vzťahoch v športovej oblasti. Dňa 8. júna 2020 bola v nadväznosti na uvedenú dohodu zmenená CCT medzi LPFP a SJPF.
- 75 Vnútroštátny súd preto zdôrazňuje, že ku dňu uzavretia dohody nebolo isté, čo sa stane so zmluvami hráčov v prípade predĺženia športovej sezóny a termínov na registráciu hráčov na sezónu 2020/2021.
- 76 Zmluvy na dobu určitú fungujú ako stabilizačný nástroj pracovného pomeru hráčov a predstavujú prostriedok obmedzujúci hospodársku súťaž na trhu práce, ktorý sa opiera o potrebu chrániť samotnú športovú súťaž.
- 77 Na rozdiel od bežnej pracovnej zmluvy nemôže športovec jednostranne ukončiť pracovnú zmluvu pred jej uplynutím, ibaže na to existuje závažný dôvod alebo aj bez závažného dôvodu, pokiaľ bolo priznané právo jednostranne ukončiť platnú zmluvu po vyplatení náhrady. Tým je v pracovných zmluvách hráčov sloboda

odstúpiť od zmluvy výrazne obmedzená a doba trvania takýchto zmlúv je chápaná ako „stabilizačná doložka“.

- 78 V záujme zabezpečenia stability hráčskeho kádra a zároveň súťaží, najmä s ohľadom na zásadu stability súťaže a zásadu športových zásluh, je obdobie platnosti pracovných zmlúv hráčov viazané na trvanie príslušnej športovej sezóny.
- 79 Dopady predĺženia športovej sezóny na pracovné zmluvy hráčov, ktorých platnosť sa skončila 30. júna 2020, boli napokon predmetom kolektívnej zmluvy.
- 80 Pokiaľ teda ide o cieľ dohody, a to udržanie hráčov, ktorých zmluvy sa skončili 30. júna 2020, až do konca aktuálnej sezóny, vnútroštátny súd domnieva, že hoci toto pravidlo možno teoreticky prirovnať k zákazu konkurencie, v konečnom dôsledku prispieva k ochrane toho, čo už je chránené športovými pravidlami, ktoré sú určené výlučne pre bežné situácie, a to stability hráčskych kádrov s cieľom podporiť šport.
- 81 V dôsledku toho sa vnútroštátny súd domnieva, že pravidlo dohodnuté 7. apríla 2020 vo vzťahu k zmluvám, ktoré sa končia 30. júna, môže byť v kontexte úpravy výnimky v súlade s legitímnymi cieľmi, ktoré sú chránené samotným článkom 165 ZFEÚ a ktoré sú vlastné vnútroštátnym pravidlám chrániacim zásady ochrany stability súťaží, a preto má pochybnosti o dostatočne škodlivej povahe tohto pravidla, ktorú judikatúra vyžaduje ako kritérium na konštatovanie existencie obmedzenia hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa.
- ii) Situácia hráčov, ktorí chcú vypovedať zmluvu zo závažného dôvodu, a to že v dôsledku COVID-19 neboli vytvorené zodpovedajúce pracovné podmienky*
- 82 Ďalšou okolnosťou, ktorá bola zabezpečená dohodou, bolo to, aby sa hráči na nemohli odvolávať na závažný dôvod na ukončenie zmluvy, a síce, že v dôsledku COVID-19 neboli vytvorené zodpovedajúce pracovné podmienky; tým boli nútení byť naďalej viazaní svojimi zmluvami.
- 83 Jednou z foriem ukončenia pracovnej zmluvy športovca je výpoveď zo závažného dôvodu na podnet hráča. Zo strany zamestnávateľa je závažný dôvod, ktorý zakladá právo na náhradu škody, najmä zavinené nevyplatenie odmeny včas alebo uplatnenie protiprávnych sankcií.
- 84 Tieto predpisy je však potrebné vnímať s ohľadom na skutočnosť, že len závažné a zavinené porušenie zmluvy, ktoré prakticky znemožňuje pokračovanie pracovného pomeru hráča, predstavuje závažný dôvod na ukončenie zmluvy. Pojem ukončenie zmluvy zo „závažného dôvodu“ zo strany hráča je preto užší a prísnejší ako pojem ukončenie zmluvy zo závažného dôvodu zo strany bežného zamestnanca.
- 85 S výnimkou prípadov, keď si strany dohodnú „doložku o ukončení zmluvy“, môže hráč vypovedať pracovnú hráčsku zmluvu len zo závažného dôvodu, pričom jeho

sloboda ukončiť zmluvu je značne obmedzená, keďže, ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, stanovená doba trvania zmluvy je stabilizačným prvkom.

- 86 Hoci je možné špekulovať o dôvodoch, ktoré by mohli byť zahrnuté do pojmu závažný dôvod, ktorý by mohol vyplývať z neuspokojivých pracovných podmienok v dôsledku COVIDU-19, takéto dôvody by podľa názoru vnútroštátneho súdu boli veľmi zúžené a museli by prakticky znemožňovať pokračovanie pracovného pomeru hráča.
- 87 Vzhľadom na to, že načasovanie bolo absolútne výnimočné a nepredvídateľné, čo ešte viac obmedzovalo situácie, ktoré možno považovať za skutočne „závažný dôvod“ na ukončenie zmluvy, má súd pochybnosti o tom, či dohoda môže byť kvalifikovaná ako obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa.

iii) Zníženie alebo odklad výplaty odmien

- 88 Dohoda sa tiež týkala potreby dojednať si s hráčmi zníženie alebo odklad vyplácania odmien, pričom ich podnietiť k tomu, aby takéto dojednanie prijali, aby sa zabránilo, že športové kluby sa ocitnú v situácii platobnej neschopnosti.
- 89 Vnútroštátny súd sa domnieva, že ciele sledované dohodou sú nejednoznačné. Na jednej strane sa dohoda snažila zachovať stabilitu hráčskych kádrov, integritu a kvalitu súťaží, ako aj solventnosť sektora, a to v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte a zabezpečiť štandardnú športovú súťaž medzi klubmi a rovnováhu medzi nimi pri zachovaní určitého stupňa rovnosti príležitostí. Na druhej strane bolo jej cieľom aj zachovanie solventnosti sektora z ekonomického hľadiska.
- 90 Podľa vnútroštátneho súdu sa ciele sledované zo športového hľadiska javia ako legitímne, keďže patria medzi všeobecné ciele uznané článkom 165 ZFEÚ. Okrem toho sledovanie cieľa ochrany ekonomických záujmov nie je samo osebe protisúťažné, pretože je vlastné každému klubu vrátane športového zväzu, ak vykonáva ekonomickú činnosť.
- 91 Preto je potrebné vykonať analýzu, v rámci ktorej sa špecifiká športu začlenia do skúmania konkurenčnej situácie s cieľom nájsť rovnováhu medzi ekonomickými a športovými aspektmi profesionálneho futbalu.
- 92 V tomto zmysle je potrebné preskúmať proporcionalitu prijatého opatrenia vo svetle judikatúry Súdneho dvora a určiť, či napriek tomu, že dohoda sleduje legitímne ciele, opatrenie nepresahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie.
- 93 Podľa rozsudku Meca-Medina existujú obmedzenia, ktoré sú legitímne, pretože sú neoddeliteľne spojené s organizáciou a riadnym priebehom športových súťaží a ich cieľom je práve zabezpečiť zdravú rivalitu medzi športovcami. V tomto rozsudku sa uvádza, že „režim finančnej solidarity, ktorý umožňuje prerozdeliť

a znovu investovať príjmy získané z elitných podujatí a aktivít na nižších úrovniach športu“, je legitímny.

- 94 V tomto rozsudku Súdny dvor uznal, že v určitých prípadoch je možné vyvažovať „nekomerčné“ ciele vo vzťahu k obmedzeniu hospodárskej súťaže a dospieť k záveru, že uvedené ciele prevážia nad týmto obmedzením, s následkom, že nejde o porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ. V tomto prípade hovoríme o „teórii vedľajších obmedzení“.
- 95 Táto teória by však nemala byť uplatňovaná neobmedzene, pretože v prípade hospodárskych činností by sa tým vylúčila uplatniteľnosť článku 101 ZFEÚ vo vzťahu k dohodám obmedzujúcim hospodársku súťaž, ktoré nie sú skutočne nevyhnutné a primerané na dosiahnutie sledovaných neehospodárskych cieľov. Vnútroštátny súd považuje tento dôsledok za neprijateľný.
- 96 Vo vzťahu k ekonomickému aspektu spojeného so športovými cieľmi treba poznamenať, že dohoda pripadá na výnimočnú sezónu. Z hľadiska ekonomického vplyvu teda došlo k náhlemu a okamžitému poklesu príjmov klubov, čo viedlo k vážnym problémom s likviditou. Športové kluby zaznamenali pozastavenie svojich hlavných príjmov a museli znížiť výdavky, pričom odmeny hráčov boli jednou z výdavkových položiek s najväčším vplyvom na rozpočty športových klubov.
- 97 FIFA poukázala na možnosť platobnej neschopnosti športových klubov a ako dôvod na obavy označila možnosť, že tieto kluby nebudú schopné zaručiť vyplácanie odmien hráčom a trénerom, čo by mohlo viesť k potenciálnym súdnym sporom, narušiť zmluvnú stabilitu a vyvolať potenciálnu platobnú neschopnosť.
- 98 Na vnútroštátnej úrovni sa však dosiahol konsenzus len v športových otázkach, ale nie vo finančných otázkach, najmä pokiaľ ide o zmenu platových podmienok hráčov.
- 99 Za týchto okolností sa buď športovým klubom podarilo uzavrieť dohody o znížení alebo odklade vyplácania miezd, alebo sa uchýlili k zákonom povoleným mechanizmom, ako je napríklad *dočasné prepúšťanie*, alebo v krajnom prípade mohli nastať situácie platobnej neschopnosti so znížením počtu klubov.
- 100 Ak by športové kluby masovo využívali zjednodušený *mechanizmus dočasného prepúšťania*, mohlo by to ohroziť obnovenie súťaží, keďže takýto mechanizmus v podstate zahŕňa pozastavenie platnosti pracovných zmlúv.
- 101 Ak by aj takáto okolnosť neohrozila obnovenie súťaží, znamenala by zníženie platov hráčov, ktoré by boli znížené na 1 905 EUR bez možnosti ich navrátenia v budúcnosti.
- 102 Okrem toho *dočasné prepúšťania* by v zásade bránilo hráčom odchodu z klubov a nepredstavovalo by závažný dôvod na ukončenie zmluvy. V takomto prípade by

hráči museli zostať v kluboch, na ktoré boli viazaní, a určite by boli aj demotivovaní, čo by bolo na úkor kvality súťaží.

- 103 Dohoda teda v konečnom efekte nemala výrazný vplyv na „slobodu zamestnania“ hráčov, keďže v prípade využitia mechanizmu *dočasného prepúšťania* sa okrem jednostranného zníženia ich odmeny by sa navyše *dočasné prepúšťanie* nepovažovalo za závažný dôvod na ukončenie pracovnej zmluvy hráča.
- 104 Vnútroštátny súd však uvádza, že zjednodušené *opatrenia dočasného prepúšťania* trvali jeden mesiac a výnimočne sa mohli predlžovať na mesačnej báze, maximálne však na tri mesiace. Vnútroštátny súd navyše poznamenáva, že sporná dohoda bola platná len od 7. apríla 2020 do 2. júna 2020, teda 56 dní, čo je menej ako maximálna dĺžka trvania zjednodušených *opatrení dočasného prepúšťania*, ktorá bola tri mesiace.
- 105 Okrem toho bolo preukázané, že použitie *dočasných prepúšťaní* by ohrozilo kvalitu súťaže z dôvodu demotivácie hráčov v súvislosti s uložením jednostranných opatrení a že len malá časť klubov sa uchýlila k tomuto mechanizmu bez toho, aby iniciovala predchádzajúce dohody so svojimi hráčmi o ich platoch.
- 106 Bolo tiež zistené, že odo dňa uzavretia dohody sa nadviazali alebo posilnili priame kontakty medzi športovými klubmi a hráčmi s cieľom vyriešiť finančné otázky. Po tomto dátume bolo uzavretých niekoľko dohôd o znížení miezd s vrátením príslušného zníženia, ku ktorému by nedošlo, ak by sa uplatnil mechanizmus *dočasných prepúšťaní*.
- 107 Hráči sa mohli rozhodnúť neprijať dohodu o mzdách a počkať, kým zhoršenie finančnej situácie klubu znemožní, aby si klub plnil svoju povinnosť vyplatiť mzdy. V konečnom efekte nevyplácanie miezd by mohlo viesť aj k platobnej neschopnosti klubov, čo by malo vplyv na počet klubov zúčastňujúcich sa na budúcich súťažiach a na kvalitu týchto súťaží v súčasnosti aj v budúcnosti.
- 108 Hoci je pravda, že sporná dohoda stanovuje pravidlo obmedzujúce hospodársku súťaž na trhu práce, účelom tohto pravidla bolo umožniť zachovanie hráčskeho kádra, a tak zabrániť eticky nevhodnému zneužívaniu zo strany športových klubov so stabilnejšími finančnými zdrojmi, ktoré by mohli získať hráčov od iných športových klubov s menšími zdrojmi, čo by mohlo spochybniť zásadu solidarity.
- 109 Zabezpečila by sa aj zásada rovnosti príležitostí, ktorá je jedným zo základných prvkov spravodlivej hospodárskej súťaže. V skutočnosti existujú finančne silnejšie kluby, ktorým čelia slabšie kluby, ktoré nedokážu generovať porovnateľné príjmy. Situácia, ktorá vznikla v dôsledku pandémie, by tieto rozdiely ešte viac zvýraznila. Prvé kluby by mohli prevziať hráčov z druhých klubov, kým druhé kluby by zostali bez svojich hlavných aktív, čím by vznikla výrazná nerovnosť v súťaži, ktorá by ohrozila jej integritu.

- 110 Vnútroštátny súd má však pochybnosti o tom, či pravidlo odvodené z dohody je primerané.
- 111 Nemožno ignorovať ani skutočnosť, že hráči neboli vypočítaní, čím nemožno označiť postup za transparentný a spravodlivý. V skutočnosti išlo o snahu ochrániť športové hodnoty tým, že boli obetovaní hráči. Vnútroštátny súd však poukazuje na to, že v prípade *dočasných prepúšťaní* by takáto obeť mohla byť ešte vyššia.
- 112 Hráči, ktorí nechceli uzavrieť dohody o znížení alebo odklade platu, by sa nedopustili porušenia zmluvy. Ak by športové kluby neboli schopné vyplácať svoje mzdy, hráči by mali závažný dôvod na ukončenie svojich zmlúv.
- 113 Hoci by táto okolnosť mohla viesť k záveru, že toto opatrenie bolo neprimerané a viesť k uplatneniu článku 101 ZFEÚ v prejednávanej veci, vnútroštátny súd má v tomto ohľade pochybnosti.
- 114 V tomto smere poukazuje na to, že i) trvanie dohody bolo nakoniec smiešne krátke – dohoda platila len 56 dní; ii) dopyt v podstate stagnoval; iii) dohodu uzavreli len národné kluby, pričom trh so zmluvnými hráčmi je prevažne medzinárodný (na svete existuje 2 671 futbalových klubov, z ktorých je len 36 portugalských, čo výrazne znižuje možnosť ovplyvnenia hospodárskej súťaže); (iv) počas trvania dohody boli súťaže pozastavené, čo znížilo potenciálne účinky dohody na vymedzený trh, ktorý identifikoval úrad pre hospodársku súťaž; v) obdobia registrácie hráčov boli uzavreté, takže aj keď bolo možné podpísať zmluvy s hráčmi, nedalo sa očakávať, že klub zaviazal hráčov bez toho, aby ich mohol nasadiť, (vi) vzhľadom na to, že dopyt po hráčoch bol znížený v dôsledku pandémie, ale aj v dôsledku právnych obmedzení, ktoré znemožňovali registráciu a využívanie nových hráčov, bol aj rozsah hráčov, na ktorých sa dohoda vzťahovala, malý.
- 115 Okrem toho bolo preukázané, že hráči nevnímali dohodu ako nátlakový faktor, aby prijali nevýhodnejšie podmienky odmeňovania alebo aby jednostranne neukončili svoje zmluvy, a veľká väčšina z nich neutrpela straty vzhľadom na veľký význam medzinárodného trhu.
- 116 Úrad pre hospodársku súťaž sa však domnieval, že ide o dohodu obmedzujúcu súťaž z hľadiska cieľa, a preto nepovažoval za potrebné posudzovať jej účinky na fungovanie trhov.
- 117 Vnútroštátny súd má však pochybnosti, či vzhľadom na ním opísané mimoriadne okolnosti je dohoda dostatočne škodlivá pre hospodársku súťaž, resp. či je potrebné preskúmať jej účinky, aby sa určilo, či skutočne došlo k ovplyvneniu, obmedzeniu alebo narušeniu hospodárskej súťaže.
- 118 Okrem toho má pochybnosti o tom, či dohoda môže už svojou povahou obmedzovať riadne fungovanie hospodárskej súťaže. Ako sám úrad pre hospodársku súťaž uznáva, neexistujú rozsudky Súdneho dvora, ktoré by sa

zaoberali identickými prípadmi, a ani uplatňovanie/výklad právnych predpisov použiteľných v tomto prípade nemožno považovať za jasné, jednoznačné a zbavené odôvodnených pochybností.

PRACOVNÝ DOKUMENT